

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Borus Zijdenveld

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 27 oktober 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 19 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderopvang Borus Uithoorn.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze volgen dit programma nauwkeurig.

De sfeer in de groep is prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. We zien dat de pedagogisch medewerkers de peuters goed kennen. De peuters voelen zich daardoor op hun gemak en doen actief mee aan de activiteiten. De pedagogisch medewerkers vertellen voortdurend wat er gebeurt zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren en ze moedigen de peuters aan om te spreken.

De pedagogisch medewerkers houden dagelijks bij hoe het met de peuters gaat. Aan de hand van een ontwikkelplan voor elk kind spelen ze in de activiteiten en de begeleiding in op wat de peuters nodig hebben. Zo geven de pedagogisch medewerkers de peuters aandacht in kleine groepjes. Daardoor kunnen ze peuters extra helpen bij wat ze moeilijk vinden of uitdagen om nieuwe dingen te leren.

Kinderopvangorganisatie: Borus B.V.

LRK-nummer: 147840831

Totaal aantal doelgroeppeuters: 6

Ouders ontvangen een themabrief als handreiking om thuis de ontwikkeling van hun kind te stimuleren. In aanvulling daarop organiseren de pedagogisch medewerkers spelochtenden, waar ouders in de groep met hun kind aan de slag gaan. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf, dat hun kind zich ontwikkelt en er met plezier naar toe gaat.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het ontwikkelen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Twee keer per jaar kijken ze wat goed gaat en wat beter kan. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

In de inrichting van het lokaal van de ve-groep mag meer aandacht besteed worden aan het thema dat in een periode centraal staat. Door per thema de inrichting aan te passen ontstaat een rijke omgeving waarin de peuters nieuwe woorden leren en die gevarieerd spel uitlokt.

Het effect van de voorschoolse educatie kan groter worden door de doelen concreter te formuleren. Het gaat daarbij zowel om de doelen voor de korte perioden als voor de doelen voor de hele voorschoolse periode. Aan de hand van concrete doelen voor de ontwikkelingsgebieden weten de pedagogisch medewerkers beter waar ze naar toe werken en kan de leiding beter evalueren en verantwoorden in hoeverre de peuters aan het einde van de voorschoolse periode hun achterstand hebben ingelopen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderopvang Borus Uithoorn.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de ve-groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, een van de pedagogisch medewerkers en de pedagogisch coach/locatieleiding. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatieleiding en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie van het onderzoek op de ve-groep van kinderopvang Borus Uithoorn en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard.

Conclusie

We hebben een positief beeld van de kwaliteit van de voorschoolse educatie in de ve-groep van kinderopvang Borus Uithoorn: de meeste standaarden waarden we als Voldoende.

Context

Op 1 oktober 2018 is kinderopvang Borus gestart met een ve-groep. Vanaf januari 2022 werken er nieuwe pedagogisch medewerkers op de groep, tijdelijk wordt daarom gewerkt met een dubbele bezetting. De groep bestaat uit 8 kinderen waarvan 6 een indicatie voor voorschoolse educatie hebben.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 30 september 2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleken enkele tekortkomingen die door de houder direct zijn hersteld.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de ve-groep van kinderopvang Borus Uithoorn.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Aan de hand van een jaarplanning komt elke 6 weken een nieuw thema aan de orde, waarbij de pedagogisch medewerkers bij het aanbieden van ontwikkelingsstimulerende activiteiten de methode nauwkeurig volgen. Samen met de coach bereiden de pedagogisch medewerkers de thema's voor. Ze maken een groepsplan om in beeld te hebben welke peuters een basis, intensief of uitdagend aanbod nodig hebben om de doelen te bereiken.

Hoewel er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen, kunnen de pedagogisch medewerkers in de inrichting van de ruimte meer doen met het thema. Door een rijk aanbod van prentenboeken, afbeeldingen en voorwerpen gaat het thema meer leven voor de peuters. Dit biedt kansen voor gesprekjes en gevarieerd en rijk spel.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Omdat ze dagelijks van elke peuter een logboek bijhouden weten ze goed wat de peuters al

wel en niet kunnen. Aan de hand van de logboek en observatiegegevens gaan de pedagogisch medewerkers na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Voor elke peuter stellen ze een ontwikkelplan op. Daarnaast geeft het groepsplan een overzicht van doelen en afstemming voor de groep als geheel. We hebben tijdens de observatie in de groep gezien dat de pedagogisch medewerkers hun handelen afstemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de ontwikkeling van de peuters op vaste momenten in het jaar met ouders.

Bij het formuleren van doelen kunnen de pedagogisch medewerkers er nog meer op letten of het concreet genoeg beschreven is is welk gedrag ze willen zien bij de peuters. Dat helpt bij de evaluatie: bij concrete doelen kun je beter nagaan in hoeverre een peuter deze heeft bereikt.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm, opgewekt en respectvol klimaat. Het vaste dagritme, de afspraken en de routines bieden de peuters duidelijkheid en voorspelbaarheid. De peuters voelen zich op hun gemak in de groep en spelen vrij. Aan de hand van de ve-methode bieden de pedagogisch medewerkers activiteiten aan die passen bij de doelen en aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Ze zorgen ervoor dat de peuters meedoen met de activiteiten die voor hen bedoeld zijn. De peuters doen actief en betrokken mee. De pedagogisch medewerkers stemmen hun interactie, begeleiding en de activiteiten af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Ook stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie.

Wat de pedagogisch medewerkers meer kunnen doen is het thema benutten om gesprekjes over te voeren en spel uit te lokken. Dit draagt bij aan gevarieerde gesprekjes en woorden leren.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

In het document dat het ouderparticipatiebeleid beschrijft is te lezen hoe de pedagogisch medewerkers met de ouders samenwerken om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Ze informeren ouders over het thema, middels themabrieven en apps of email. Ouders weten daardoor welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ze hier thuis op in kunnen spelen. De pedagogisch medewerkers vragen ook een terugkoppeling hierover. De (voor de ve-ouders verplichte) spelochtenden zijn na de corona-periode weer opgestart en de ouders die wij spraken gaven aan dat dit waardevolle bijeenkomsten zijn waar zij ideeën opdoen om thuis hun kind te stimuleren.

De pedagogisch medewerkers werken samen met de twee basisscholen waar de meeste peuters naar toe gaan. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van de gegevens over het gevolgde programma en de ontwikkeling van het kind. Op gemeentelijk niveau zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Rondom de overdracht zijn er korte lijnen tussen de voorschool en de intern begeleiders van de basisscholen.

De voorschool participeert in een pilot waarin kinderopvang, scholen en gemeente de doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool in de wijk willen verbeteren. Aandachtspunten hierin zijn ouderbeleid en informatieoverdracht.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Voor de ve-groep zijn geen doelen geformuleerd voor de resultaten die de organisatie met de doelgroepkinderen wil bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Impliciet is het doel dat de peuters hun achterstand in halen en zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 gaan. Wat dat concreet betekent is echter niet

afgesproken en opgenomen in het pedagogisch plan van de voorschool. In de gesprekken komt naar voren dat er door de peutersoetsen en de observaties wel een beeld is van het ontwikkelingsniveau dat de peuters bereiken bij hun overstap naar de basisschool. Een stap om te zetten is het formuleren van concrete doelen, passend bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daarmee kan de leiding het effect van de voorschoolse educatie evalueren en zich erover verantwoorden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder heeft in een beleidsplan opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Tweemaal per jaar evalueert de locatieleiding met de pedagogisch medewerkers de uitvoering van het beleidsplan en het ouderparticipatiebeleid. Ze gebruiken hiervoor een gestructureerd evaluatiedocument. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering. Ook observaties van het pedagogisch en educatief handelen zijn een onderdeel van de kwaliteitszorg. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van hun professionaliteit op het terrein van voorschoolse educatie. Een deel van de scholing om kennis en vaardigheden te versterken wordt intern georganiseerd. Andere scholingen worden door externen verzorgd. Ook begeleiding door de coach in de groep is een onderdeel van professionalisering.

In de gesprekken horen we dat de visie op goede voorschoolse educatie wordt gedragen door de locatieleiding en de pedagogisch medewerkers. Zij zijn gemotiveerd en zetten zich in om het beleid uit te voeren en de doelen te realiseren. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te ontwikkelen.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De houder verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Dit gebeurt volgens een format dat de gemeente hiervoor heeft opgesteld.

Uit het gesprek dat we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven de ouders aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Op de VVE groep wordt er meer aandacht besteed aan de verschillende hoeken op de groep. Er is nu 1 hoek die functioneert als themahoek. Hierin staat het thema en materialen die aansluiten bij het thema centraal. Op deze manier blijft het voor de kinderen overzichtelijk en duidelijk. Om het thema meer te laten leven wordt er gekeken of er in de andere hoeken ook materialen toegevoegd kunnen worden die met het thema te maken hebben. Voorwaarde hierbij is dat de andere hoeken niet 'overgenomen' worden door het thema en nog steeds één duidelijke functie hebben.

Elk jaar worden er jaardoelen opgesteld voor de gehele vestiging. Wat tot op heden nog niet werd gedaan, is dat er specifieke jaardoelen voor de VVE werden opgesteld. Ons doel is om dit vanaf volgend jaar mee te nemen en dan aan het begin van het jaar 2 jaardoelen op te stellen die specifiek gericht zijn op wat wij dat jaar op de VVE willen bereiken. De kinddoelen en groepsplannen worden specifiek benoemd en geëvalueerd. Wanneer een doel niet behaald is, wordt het aangepast en komt het terug in het volgende thema.